

רשומות

קובץ התקנות

7 ביוני 2012

7125

י"ז בסיוון התשע"ב

עמוד

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 ...	1190
תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשע"ב-2012	1211
תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו) (תיקון), התשע"ב-2012	1211
תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) (תיקון), התשע"ב-2012	1212
תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ב-2012	1212
תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי) (תיקון), התשע"ב-2012	1213
תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ב-2012	1214
תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית) (תיקון), התשע"ב-2012	1214
תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים) (תיקון), התשע"ב-2012	1215

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 4(א)(3), 26, 30(ב), 32(ב) ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005¹ (להלן – חוק קופות גמל), באישור ועדת הכספים של הכנסת, וסעיפים 36 ו-112 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981² (להלן – חוק הביטוח), אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': הגדרות

1. בתקנות אלה –

הגדרות

"אופציה" – אופציית רכש או אופציית מכר;

"אופציית מכר" – התחייבות המקנה לרוכש אותה זכות למכור את נכס הבסיס במחיר המימוש, או לקבל את ההפרש בין מחיר המימוש ובין שווי נכס הבסיס, והכל במועדים ובתנאים הנקובים בה;

"אופציית רכש" – התחייבות המקנה לרוכש אותה זכות לקנות את נכס הבסיס במחיר המימוש, או לקבל את ההפרש בין מחיר המימוש ובין שווי נכס הבסיס, והכל במועדים ובתנאים הנקובים בה;

"אופציית רכש 001" – אופציית רכש על מדד ניירות ערך שמחשבת ומפרסמת הבורסה ואשר מחיר המימוש שלה שווה לאגורה אחת;

"איגרת חוב" – מסמך שהנפיק תאגיד, המעיד על קיומה של התחייבות כספית שחב התאגיד, ומגדיר את תנאיה, לרבות מסמך כאמור שהנפיקה המדינה ותעודת סל מסוג תעודת התחייבות הרשומה למסחר בבורסה (להלן – תעודת סל);

"איגרת חוב בלתי סחירה" – איגרת חוב שאינה איגרת חוב סחירה;

"איגרת חוב סחירה" – איגרת חוב הרשומה למסחר בבורסה, בבורסת חוץ או בשוק מוסדר;

"איגרת חוב מיועדת" – כל אחת מאלה:

(1) איגרת חוב מיועדת לקרן ותיקה;

(2) איגרת חוב מסוג "ערד";

(3) איגרת חוב שמנפיקה המדינה לפי חוק המלווה (חברות ביטוח), התשכ"ג-

1962³ (להלן – חוק המלווה חברות ביטוח);

"איגרת חוב מיועדת לקרן ותיקה" – כל אחת מאלה:

(1) איגרת חוב שהונפקה לפי תקנות מלווה המדינה (סדרות מסוג "מירון"), התש"ם-1980⁴;

(2) איגרת חוב בלתי סחירה שהונפקה עד יום י"א בטבת התשמ"ח (1 בינואר 1988) לקופת גמל לקצבה בלבד שלא בידי המדינה, ותמורת ההנפקה הופקדה במלווה בפיקדון חשב"ל;

"איגרת חוב מסוג "ערד" – איגרת חוב בלתי סחירה שהונפקה לקופות גמל לקצבה בלבד, לפי תקנות מלווה המדינה (סדרות מסוג "ערד"), התשנ"ה-1995⁵;

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 208; התשס"ה, עמ' 732.

³ ס"ח התשכ"ג, עמ' 10; התש"ן, עמ' 144.

⁴ ק"ת התש"ם, עמ' 1764; התשנ"ז, עמ' 79.

⁵ ק"ת התשנ"ה, עמ' 1499; התשנ"ה, עמ' 1620.

"איגרת חוב של מדינת ישראל" – איגרת חוב שמנפיקה המדינה לפי חוק מלווה המדינה, התשל"ט-1979, לפי חוק מלווה פיתוח, התש"ך-1960, לפי חוק מלווה קצר מועד, התשמ"ד-1984, או לפי חוק נכסי המדינה, התשי"א-1951;

"בורסה" – בורסה לניירות ערך בישראל, שקיבלה רישיון על פי סעיף 45 לחוק ניירות ערך;

"בורסת חוץ" – בורסה לניירות ערך במדינת חוץ מאושרת;

"ביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתה" – כהגדרתו בהודעת ענפי ביטוח;

"ביטוח חיים", "ביטוח כללי", "הון עצמי" ו"נכס לא כספי" – כהגדרתם בתקנות הון העצמי;

"ביטוח מפני מחלות ואשפוז" – כמשמעותו בפסקה 6 בסעיף 1א בהודעת ענפי ביטוח, למעט פוליסות ביטוח שהונפקו לתקופה שאינה עולה על שנה ולמעט פוליסות לביטוח קבוצתי;

"בנק" – תאגיד שקיבל רישיון לפי סעיף 4(א)(1) או (ב), או 4(א)(2) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981⁶, וכן תאגיד בנקאי בחו"ל שהוא תושב מדינת חוץ מאושרת, הנמצא בפיקוח ממלכתי של המדינה שהוא תושב בה;

"בעל רישיון ניהול תיקי השקעות" – כמשמעותו בחוק להסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, ולגבי השקעות במדינת חוץ מאושרת – גם מי שרשאי לעסוק בניהול תיקי השקעות לפי הדין החל באותה מדינת חוץ;

"דירוג" – דירוג חוב בישראל או במדינת חוץ מאושרת, שקבעה חברה מדרגת שאישר הממונה או שאישרה הרשות לניירות ערך או דירוג חוב לתאגיד על פי מודל דירוג פנימי שאישר הממונה; נקבעו לחוב כמה דירוגים, יראו את הנמוך ביותר כדירוג;

"דירוג השקעה" – דירוג BBB – ומעלה;

"האקטואר הממונה" – כמשמעותו בסעיף 41 לחוק הביטוח;

"הודעת ענפי ביטוח" – הודעת הפיקוח על עסקי ביטוח (ענפי ביטוח), התשמ"ה-1985⁷;

"החזקה" – בין לבד ובין יחד עם אחרים, בין במישרין ובין בעקיפין, לרבות באמצעות נאמן, חברת נאמנות, חברת רישומים או בכל דרך אחרת; ויראו כהחזקה בידי אדם אחד גם החזקה בידי יחיד וקרובו הגר עמו או שפרנסת האחד על האחר; לעניין זה, "קרוב" – כהגדרתו בחוק החברות;

"הלוואה" – לרבות איגרת חוב ונייר ערך מסחרי, למעט ניירות ערך ממשלתיים וניירות ערך של מדינת חוץ מאושרת ולרבות השאלת ניירות ערך, ולגבי מבטח בהתחייבויות שאינן תלויות תשואה – לרבות מקדמות לסוכן ביטוח, יתרת חוב של סוכן ביטוח כלפי המבטח, וכן ערבויות בניכוי סכומים שהועברו למבטח משנה, מוכפלות בשיעורים שעליהם יורה הממונה;

"הלוואה לעמית או למבוטח" – הלוואה שנתן משקיע מוסדי לעמית או למבוטח מכספי קופת גמל או מכספי תכנית ביטוח, לפי העניין;

⁶ ס"ח התשל"ט, עמ' 112; התשנ"ה, עמ' 1620.

⁷ ס"ח התש"ך, עמ' 47.

⁸ ס"ח התשמ"ד, עמ' 69; התשנ"ו, עמ' 376.

⁹ ס"ח התשי"א, עמ' 52; התשנ"ה, עמ' 496.

¹⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 232; התשנ"ט, עמ' 24.

¹¹ ק"ת התשמ"ה, עמ' 1416; התשנ"ח, עמ' 948.

"הסכמי ביטוח חיים צמוד" – הסכמים בין ממשלת ישראל ובין חברות ביטוח חיים, מכוח חוק המלווה חברות ביטוח, בדבר השקעה באגרות חוב;
 "זכות במקרקעין" – בעלות או חכירה לדורות במקרקעין, לרבות זכות חוזית או אופציה לקבל זכות כאמור;
 "חבות" – התחייבות הנובעת מהלוואות, לרבות מהלוואות לעמיתים או למבוטחים;
 "חברה קרובה" – חברה אשר חברה אחרת שולטת בה או שהיא שולטת בחברה אחרת או חברה אחרת שהיא בשליטה של אחת מהחברות כאמור;
 "חברה-בת", "חברה מוחזקת", "מדד", "מדד המחירים לצרכן" – כהגדרתם בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998;¹²
 "חווה עתידי" – כהגדרתו בסעיף 64(ב) לחוק השקעות משותפות בנאמנות;
 "חוק השקעות משותפות בנאמנות" – חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994;¹³
 "חוק להסדרת העיסוק בייעוץ השקעות" – חוק להסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995;¹⁴
 "חוק ניירות ערך" – חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;¹⁵
 "חשיפה לנכס בסיס" – סך כל החשיפה לכל אחד מאלה:

(1) נכס הבסיס;

(2) נכס הבסיס הנגזר מהחזקות באופציה על פי הפרמטרים שמפרסמת הבורסה מוזמן לזמן בתקנון המסחר, כשהחשיפה מחושבת במונחי דלתא; לעניין זה, "דלתא" – השינוי במחיר האופציה כתוצאה משינוי של יחידה אחת במחיר נכס הבסיס;

(3) חווה עתידי על נכס הבסיס בכמות הקבועה בתנאים;

"יחידה בקרן" – מניה או יחידה בקרן חוץ או יחידה בקרן להשקעות משותפות בנאמנות כמשמעות יחידה לפי סעיף 3(ב) לחוק השקעות משותפות בנאמנות;

"לווה" – תאגיד או יחיד לרבות בן זוג, בעל חבות, וכן כמה לוויים כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות;

"מדד מניות" – מדד המתייחס לסל מניות שמפרסמת הבורסה או בורסת חוץ או שמפרסם שוק מוסדר;

"מדינת חוץ מאושרת" – מדינה שמדורגת בדירוג השקעה או מדינה החברה בארגון ה-OECD;

"מחיר מיוש" – המחיר שבו ימומשו אופציה או חווה עתידי;

"מחמ"מ" (משך חיים ממוצע מתוקנן) – תקופה, בשנים, ממועד החישוב ועד לפירעון הנכסים, לפי משך חיים ממוצע (מח"מ) בשנים לפירעון הנכסים; חישוב התקופה ייעשה לגבי נכסים ועל פי הנוסחאות שבתוספת;

"מכירה בחסר" – מכירה של נייר ערך שאינו של המוכר באחד מאלה:

¹² ק"ת התשנ"ח, עמ' 438; התשס"ה, עמ' 744.
¹³ ס"ח התשנ"ד, עמ' 308; התשס"ו, עמ' 292.
¹⁴ ס"ח התשנ"ה, עמ' 416; התשס"ו, עמ' 18.
¹⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234; התש"ס, עמ' 252.

- (1) בבורסה – על פי התנאים שנקבעו בתקנון הבורסה, כמשמעותו בסעיף 46 לחוק ניירות ערך (להלן – תקנון הבורסה);
- (2) בבורסת חוץ או בשוק מוסדר – על פי התנאים הנדרשים שם;
- "מסלול השקעה" – אפיק השקעה לכספי עמיתים או מבוטחים המאופיין במגבלות השקעה שנקבעו בתקנון קופת גמל או בפוליסת ביטוח, לפי העניין;
- "מסלול השקעה מתמחה" – מסלול השקעה אשר גוף מוסדי רשאי לכלול בשמו שם של אפיק השקעה מסוים, לפי הוראות הממונה;
- "מקרקעין מניבים" – מקרקעין המניבים הכנסה שוטפת לבעל הזכות בהם, למעט הפרשי שערור, בשישה חודשים לפחות מתוך שנים עשר החודשים האחרונים בכל עת;
- "משכנתה" – לרבות הערת אזהרה בדבר משכנתה, מישכון זכות במקרקעין או מתן ייפוי כוח בלתי חוזר למשקיע מוסדי המקנה לו זכות לרשום משכנתה או מישכון כאמור;
- "משקיע מוסדי" – כל אחד מאלה:

- (1) חברה מנהלת – לגבי השקעות המבוצעות בעבור קופת גמל שבניהולה;
- (2) מבטח – לגבי השקעות העומדות כנגד התחייבויות תלויות תשואה;
- "ניירות ערך" – כהגדרתם בחוק ניירות ערך, לרבות איגרת חוב בלתי סחירה, תעודות שמנפיקה הממשלה, אופציה, חוזה עתידי, יחידות בקרן, יחידות או מניות בקרן חוץ, זכויות בשותפות, בין שהשותפות רשומה ובין שאינה רשומה, ונייר ערך מסחרי, והכול בין אם הם על שם ובין אם הם למוכ"ז;
- "נייר ערך ממשלתי" – איגרת חוב של מדינת ישראל או של מדינת חוץ מאושרת, לרבות תשלומים על חשבון איגרת חוב כאמור, ופיקדונות שהופקדו אצל החשב הכללי במשרד האוצר או בבנק ישראל במסגרת הסכמי ביטוח חיים צמוד;
- "נייר ערך מסחרי" – נייר ערך שמנפיק תאגיד, שהוא התחייבות התאגיד לשלם למחזיק סכום כסף במועד שאינו מאוחר מתום שנה מיום ההנפקה, ושאינו ניתן למימוש או להמרה לנייר ערך אחר;
- "נייר ערך מסחרי סחיר" – נייר ערך מסחרי הרשום למסחר בבורסה, בבורסת חוץ או בשוק מוסדר;
- "נייר ערך סחיר" – נייר ערך הרשום למסחר בבורסה, בבורסת חוץ או בשוק מוסדר;
- "נכס בסיס" – הנכס נושא ההתחייבות באופציה, בחוזה עתידי או בכל חוזה נגזר אחר;
- "נכס מותר להשקעה מחוץ לישראל" – נכס שאינו אסור להשקעה לפי תקנות אלה המושקע במדינת חוץ מאושרת, בכפוף למגבלות ההשקעה שנקבעו לגבי ההשקעה בו בישראל ובשינויים שעליהם יורה הממונה, ככל שיורה, לרבות כל אחד מאלה:

- (1) מטבע או פיקדון המוחזקים במדינת חוץ מאושרת;
- (2) זכות במקרקעין במדינת חוץ מאושרת;
- (3) נייר ערך של תאגיד המאוגד במדינת חוץ מאושרת;
- (4) נייר ערך הנסחר במדינת חוץ מאושרת;
- (5) הלוואה לתושב מדינת חוץ מאושרת;

”נכסים” של משקיע מוסדי –

(1) לגבי חברה מנהלת – נכסי קופות הגמל שבניהוליה;

(2) לגבי מבטח – הנכסים המוחזקים על ידו לכיסוי התחייבויות תלויות תשואה;

”נכסים נזילים” – כל אחד מאלה:

(1) איגרות חוב של מדינת ישראל או של מדינת חוץ מאושרת הנסחרות בבורסה, בורסת חוץ או שוק מוסדר;

(2) מזומנים;

(3) פיקדונות, לרבות פיקדון חשב”ל, אשר מועד פירעונם יחול בתוך שלושה חודשים או שניתן לפרעם בתוך שלושה חודשים;

(4) איגרות חוב בלתי סחירות והלוואות בדירוג אשר מועד פירעונן יחול בתוך שלושה חודשים או שניתן לפרען בתוך שלושה חודשים, ואולם לגבי איגרת חוב או הלוואה שהאמור חל לגבי חלקן בלבד, ייחשב רק אותו החלק כנכס נזיל;

(5) נייר ערך מסחרי בדירוג A-3 ומעלה או נייר ערך מסחרי שמנפיק נייר הערך דורג בדירוג השקעה, ואשר מועד פירעונם יחול בתוך שלושה חודשים או שניתן לפרעם בתוך שלושה חודשים;

(6) יחידות בקרן ותעודות סל שניתנות לפירעון בכל עת וכן יחידות בקרן שניתן להודיע על פירעונן בכל עת ושהתשלום בעדן מתקבל, לכל המאוחר, בתוך שלושה חודשים ממועד ההודעה;

(7) מניות הכלולות במדד תל אביב 25;

(8) מניות הכלולות במדדי מניות בעלות שווי שוק הגבוה ביותר, הרשומות למסחר בבורסת חוץ או בשוק מוסדר בכל מדינת חוץ מאושרת, ובלבד שוועדת ההשקעות של המשקיע המוסדי אישרה מראש את המדד ואת מידת הנזילות שלו ורשאית היא לאשר באותה בורסת חוץ או באותו שוק מוסדר כמה מדדי מניות בעלות שווי שוק הגבוה ביותר;

(9) איגרות חוב בדירוג השקעה הרשומות למסחר בבורסה, בבורסת חוץ או בשוק מוסדר;

(10) אופציית רכש 001;

(11) עסקת מכר חוזר בניירות ערך שמועד תום התקופה שנקבעה בה יחול בתוך שלושה חודשים;

”נציג חיצוני” – כמשמעותו בסעיף 11 לחוק קופות גמל;

”סכום התחייבות” – שווי התחייבות כפי שנרשם בדין וחשבון כספי אחרון, ואולם אם השתנה שווי ההתחייבות באופן מהותי במהלך תקופת הדוח, תובא בחשבון השפעתו על חישוב שווי ההתחייבות;

”עסקת מכר חוזר בניירות ערך” – כהגדרתה בחוק הסכמים בנכסים פיננסיים, התשס”ו-2006¹⁶;

”פיקדון” – סכום כסף המופקד אצל חבר בורסה, בנק, מבטח או מבטח משנה;

”פיקדון חשב”ל” – פיקדון מיוחד של כספים אצל החשב הכללי במשרד האוצר שהופקדו לפי הוראותיו;

¹⁶ ס”ח התשס”ו, עמ’ 286.

"צדדים קשורים" – כל אחד מאלה:

(1) לעניין פרק ג' –

(א) צדדים שאחד מהם –

(1) מחזיק ב־20 אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה באחר, למעט החזקת אמצעי שליטה על ידי משקיע מוסדי בתאגיד אחר לפי הוראות תקנה 12;

(2) רשאי למנות, במישרין או בעקיפין, את המנהל הכללי של האחר;

(3) מכהן כדירקטור או כמנהל כללי באחר, למעט מי שמונה מכוח האחזקות של המשקיע מוסדי באחר;

(ב) צדדים כאמור בפסקת משנה (א) ותאגיד נוסף שאחד מהם מחזיק ב־20 אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי השליטה בו;

(ג) גופים מוסדיים המהווים קבוצת משקיעים;

(ד) אדם המנהל את השקעות המשקיע המוסדי בניהול חיצוני, ביחס לכספים שהוא מנהל בעבור המשקיע המוסדי (להלן – מנהל השקעות);

(ה) אדם השולט או מחזיק בעשרים אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה במנהל השקעות;

(ו) מי שנשלט בידי אחד מן המנויים בפסקאות משנה (ד) או (ה);

(2) לעניין פרק ד' –

(א) אדם המחזיק עשרה אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה במבטח ומי שנשלט על ידו;

(ב) נושא משרה במבטח או בן זוגו;

"קבוצת משקיעים" – גופים מוסדיים ולעניין חברה מנהלת לרבות קופות הגמל שבניהולה, הנשלטים או המנוהלים בידי אותו אדם או שהשקעותיהם מנוהלות בידי אותו אדם ואם השקעותיהם מנוהלות כאמור – לגבי אותן השקעות בלבד, הכל בין במישרין ובין בעקיפין, אלא אם כן הוכח להנחת דעתו של הממונה כי קיימות לגביהם מערכות ניהול נפרדות ובכללן דירקטוריון נפרד, ועדת השקעות נפרדת, יושב ראש דירקטוריון נפרד, מנהל כללי נפרד, מערך עובדים נפרד, מערך ניהול השקעות ובחירת נכסים נפרד ומשרדים נפרדים;

"קבוצת תאגידים" – כל אחד מאלה:

(1) הלווה יחד עם אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידם; לעניין זה, מדינת ישראל וכל תאגיד שנשלט על ידה ובנק ישראל לא ייכללו בקבוצה;

(2) לוויים שמתקיים בהם אחד מאלה:

(א) אחד מהם לפחות ערב לחלק מהותי מחבות הלווה האחר או ערב ערבות בלתי מוגבלת בסכום להבטחת חבות מהותית של הלווה האחר;

(ב) חבות כל אחד מהם למשקיע מוסדי עולה על 4 אחוזים משוויים המשווער של נכסי המשקיע המוסדי, ולגבי מבטח ביחס להתחייבויות שאינן תלויות תשואה – חבות כל אחד מהם עולה על 5 אחוזים מההון העצמי של המבטח, וקיימת ביניהם תלות מסחרית מהותית שאינה מוגבלת

לזמן קצר, לרבות על ידי הבטחת זכויות; הוראה זו אינה חלה על חבות של מבטח או של בנק;

(3) כל מי שהממונה קבע אותו חלק מן הקבוצה, למעט מי שהממונה גרע ממנה;

"קרן השקעה" – כהגדרתה בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות שירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008¹⁷;

"קרן חדשה" – קופת גמל משלמת לקצבה שאינה קופת ביטוח, שאושרה לראשונה אחרי יום כ"ט בטבת התשנ"ה (1 בינואר 1995) ושנקבע לגביה כי היא זכאית לרכוש איגרות חוב מסוג "ערד";

"קרן חוץ" – כהגדרתה בחוק השקעות משותפות בנאמנות;

"קרן כללית" – קופת גמל משלמת לקצבה שאינה קופת ביטוח, שאושרה לראשונה אחרי יום כ"ט בטבת התשנ"ה (1 בינואר 1995) ושנקבע לגביה כי אינה זכאית לרכוש איגרות חוב מיועדות;

"שווה מזומנים" – פיקדונות שהופקדו לתקופה שאינה עולה על שלושה חודשים;

"שווי משוערך של נכסים" – שוויים של נכסי המשקיע המוסדי כפי שנקבע בהוראות לפי סעיף 33 לחוק קופות גמל, למעט חובות מעבידים;

"שוק מוסדר" – מערכת שבאמצעותה מתנהל מסחר בניירות ערך בישראל או במדינת חוץ מאושרת על פי כללים שקבע מי שרשאי לקבעם על פי דין במדינה שהוא מתנהל בה; ואולם אם המסחר בניירות ערך מתנהל ביותר ממדינה אחת – על פי כללים שקבע מי שרשאי לקבעם על פי דין באחת מהמדינות שהוא מתנהל בהן;

"שותפות" – שותפות רשומה כמשמעותה בסעיף 66 לפקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975¹⁸, או שותפות רשומה במדינת חוץ מאושרת או תאגיד בעל מאפיינים דומים הרשום במדינת חוץ מאושרת;

"תאגיד ביניים" – תאגיד שהקימו או שרכשו משקיע מוסדי או מבטח, לפי העניין, אחד או יותר, לרבות תאגיד שהקימו או שרכשו עם גופים שאינם משקיעים מוסדיים, לצורך ביצוע השקעותיהם ושכל פעילותו היא החזקה בתאגיד או בנכס אחר, אחד או יותר בעבורם, ובלבד שתאגיד הביניים אינו עוסק בפעילות כלשהי למעט החזקה בתאגיד או בנכס כאמור;

"תקנות הון עצמי" – תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998¹⁹.

פרק ב': השקעות קופת גמל משלמת לקצבה

השקעות קרן ותיקה

2. (א) חברה מנהלת של קרן ותיקה תשקיע את נכסי הקרן כמפורט להלן:

(1) באיגרות חוב מיועדות לקרן ותיקה שהונפקו לפני יום ד' באלול התשס"ג (1 בספטמבר 2003) או בפיקדון חשכ"ל הנובע מפדיון מוקדם של איגרות חוב כאמור;

(2) באיגרות חוב מיועדות מסוג "ערד", אם סך כל שוויין של איגרות החוב לפי פסקה (1) פחת מ־30 אחוזים מהשווי המשוערך של נכסי הקרן – כך שהשיעור

¹⁷ ק"ת התשס"ח, עמ' 584.

¹⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 28, עמ' 549.

¹⁹ ק"ת התשנ"ח, עמ' 472; התשס"ו, עמ' 88.

הכולל של איגרות החוב לפי פסקה זו יחד עם איגרות החוב לפי פסקה (1), ככל שישנן, יהיה 30 אחוזים מהשווי המשווער של נכסי הקרן;

(3) בסכום בשיעור שלא יעלה על 22 אחוזים משוויים המשווער של נכסי הקרן, לרבות סכום הסיוע הממשלתי, שיושקעו לפי הוראות פרק ג', בתקנה זו, "סיוע ממשלתי" – כמשמעותו בסעיף 78 לחוק הביטוח, בניכוי ערך הסובסידיה בהגדרתו בסעיף האמור;

(4) שאר הנכסים של קרן ותיקה שלא הושקעו לפי פסקאות (1) עד (3) יושקעו באלה:

(א) באיגרות חוב של מדינת ישראל;

(ב) בהלוואות, באיגרות חוב ובפיקדונות המדורגים בדירוג השקעה;

(ג) ביחידות בקרן, ובלבד ש־90 אחוזים לפחות מנכסי הקרן מושקעים בנכסים המנויים בפסקאות (א) או (ב);

(ד) בתעודת סל ובלבד ש־90 אחוזים לפחות מהתחייבות החשיפה של התעודה מושקעים בנכסים המנויים בפסקאות משנה (א) או (ב);

(ה) בנכסים מחוץ לישראל שהם –

(1) איגרות חוב של מדינת ישראל או של מדינת חוץ מאושרת;

(2) הלוואות או פיקדונות המדורגים בדירוג השקעה של תאגיד שהוא תושב מדינת חוץ מאושרת או תושב מדינת ישראל;

(3) קרן חוץ, ובלבד ש־90 אחוזים לפחות מנכסי קרן החוץ מושקעים בנכסים המנויים בפסקאות משנה (1) או (2);

(5) לעניין פסקאות (3) ו־(4) יחולו הכללים והמגבלות המפורטים בפרק ג' ביחס לכלל נכסי הקרן לרבות סכום הסיוע הממשלתי.

(ב) קרן ותיקה רשאית להמשיך ולהחזיק ב־100 אחוזים מאמצעי השליטה של תאגיד עזר שבהם החזיקה ביום כ"ג בטבת התש"ס (1 בינואר 2000); בתקנת משנה זו, "תאגיד עזר" – תאגיד שאינו כשלעצמו קרן ותיקה, העוסק רק בתחום הפעולה המותר לקרן הוותיקה השולטת בו.

(ג) לעניין תקנת משנה (א) יראו נכסים שהועברו לקרן ותיקה מידי צדדים קשורים לשם סיוע בהקטנת הגירעון האקטוארי שלה, כהשקעה באיגרת חוב מיועדת לקרן ותיקה, אם התקיימו כל אלה:

(1) מימוש מיידי של הנכסים אינו עולה בקנה אחד עם חובת הנאמנות של הקרן לעמיתה;

(2) הקרן הגישה לממונה תכנית למימוש הנכסים, אשר במסגרתה ימומשו כל הנכסים באופן שהחזקות הקרן יותאמו לאמור בתקנת משנה (א), וזאת לא יאוחר מתום חמש שנים מן המועד שהועברו אליה או פרק זמן ארוך יותר, אם אישר הממונה את התכנית מטעמים מיוחדים והקרן עמדה בתכנית שאושרה כאמור;

(3) הממונה אישר את העברת הנכסים לקרן לשם הקטנת הגירעון האקטוארי שלה ואת התכנית למימוש הנכסים.

3. חברה מנהלת של קרן חדשה תשקיע 30 אחוזים מהשווי המשווער של נכסי הקרן באיגרות חוב מסוג "ערד"; שאר הנכסים של קרן חדשה יושקעו לפי הוראות פרק ג', אך הכללים והמגבלות המפורטים בו יחולו ביחס לכלל נכסי הקרן; ואולם חברה מנהלת

של קרן חדשה רשאית להחזיק באיגרות חוב מסוג "ערד" ביותר מ־30 אחוזים מהשווי המשווער של נכסי הקרן, אם איגרות החוב –

(1) הונפקו לה לפני יום ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004) או שהועברו לה כדין;

(2) מוחזקות בחשבון נפרד, לפי הוראות הממונה, כנגד 70 אחוזים מהתחייבויות הקרן למי שהיה זכאי לקבל ממנה קצבה לפני יום ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004).

על השקעות של קרן כללית ושל קופת גמל מרכזית לקצבה יחולו הוראות פרק ג'.

4. השקעות קרן כללית וקופת גמל מרכזית לקצבה

חברה מנהלת של קופת גמל משלמת לקצבה רשאית להעביר מזומנים למבטח משנה מחוץ לישראל לפי הוראות הממונה; בסעיף זה, "קופת גמל משלמת לקצבה" – למעט קופת ביטוח.

5. העברת מזומנים למבטח משנה מחוץ לישראל

פרק ג': השקעות משקיע מוסדי

(א) משקיע מוסדי רשאי להשקיע בכל נכס בכפוף למגבלות ולכללים שנקבעו בתקנות אלה.

6. השקעה בנכס ועמידה בשיעורי השקעה

(ב) משקיע מוסדי יעמוד, בכל עת, בשיעורי ההשקעה המותרים לו לפי תקנות אלה בנכס מסוים או בסוגי נכסים, לפי העניין, וכן במגבלות ובתנאים שנקבעו בתקנות אלה או בהוראות הממונה בנוגע להשקעה בהם.

(ג) המגבלות והתנאים שנקבעו למשקיע המוסדי בתקנות אלה יחולו, בנפרד, על כל מסלול השקעה ועל כלל נכסי המשקיע המוסדי בכל המסלולים.

משקיע מוסדי וכל עוסק מטעמו בניהול כספי עמיתים או מבוטחים יפעלו לפי הוראות סעיף 3(ב) עד (ה) לחוק קופות גמל וישקלו, בבואם להחליט על השקעות המשקיע המוסדי, בין השאר את אלה:

7. חובת נאמנות

(1) תורים המזומנים הצפוי במשקיע המוסדי ובכלל זה קביעת שיעור מזערי של נכסים נזילים, ובשים לב לכספים המיועדים לתשלום קצבה למקבלי קצבאות;

(2) אפשרויות השקעה חלופיות מאותו סוג, בשים לב לתשואות ולסיכונים הצפויים וליחס ביניהם;

(3) המהות הכלכלית של הנכס המושקע לרבות החשיפות הנגזרות ממנו והיכולת לקבוע את אופן שערוכו;

(4) כאשר ההשקעה היא בניירות ערך – גם את כדאיות ההשקעה לפי איכות נייר הערך הנמדדת באמות מידה כלכליות מקובלות, וכן בשים לב לאיכות הממשל התאגידי בגוף המוחזק לפי הוראות הממונה בעניין זה.

8. חריגה משיעורי השקעה

משקיע מוסדי יתקן חריגה מהוראות לפי תקנות אלה בדרך שעליה יורה הממונה; בהוראות הממונה לפי תקנה זו הוא יורה על אופן תיקון החריגה והתקופה לתיקונה, ורשאי הוא להורות על הנסיבות שבהן לא ייגבו דמי ניהול מן המבטוחים או העמיתים בעד הנכסים שההשקעה בהם חורגת מתקנות אלה, בשל התקופה שבה לא תוקנה החריגה, והכל בהתייחס לסוגי הנכסים ולמהות החריגה; הוראות הממונה לא יגרעו מסמכויותיו להטיל עיצום כספי לפי חוק קופות גמל וחוק הביטוח, לפי העניין, בשל החריגה.

מבטח אינו רשאי להחזיק הוצאות רכישה נדחות כנגד התחייבויות תלויות תשואה, למעט החזקת הוצאות רכישה נדחות עד לגובה הוצאות הרכישה הנדחות לצורכי מס הכנסה, בכפוף לכך שהן נרשמו –

9. תוצאות רכישה נדחות

(1) בשל פוליסות ביטוח חיים שהונפקו עד יום ו' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003);

(2) בשל הפקדות שבוצעו עד יום י"ט בטבת התשס"ה (31 בדצמבר 2004).

10. (א) משקיע מוסדי רשאי להחזיק בניירות ערך של תאגיד מסוים, להפקיד פיקדונות באותו תאגיד או להעניק לו הלוואות עד 5 אחוזים מן השווי המשווער של נכסי המשקיע המוסדי ובלבד שסך כל ההשקעה בחמישה התאגידים הגדולים ביותר שהמשקיע המוסדי מחזיק בניירות הערך שלהם, מפקיד בהם פיקדונות או מעניק להם הלוואות, לא יעלה על 20 אחוזים מהשווי המשווער של נכסי המשקיע המוסדי; לעניין זה, "תאגיד" – לרבות תאגיד הנשלט על ידי התאגיד המסוים ובלבד שכל פעילותו היא גיוס כספים בעבור התאגיד המסוים.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), משקיע מוסדי רשאי –

(1) להפקיד פיקדונות בבנק מסוים בשיעור שעד 2.5 אחוזים נוספים מהשווי המשווער של נכסיו מעבר לקבוע בתקנת משנה (א);

(2) להחזיק ביחידות בקרן מסוימת או בקרן חוץ מסוימת בשיעור שעד 10 אחוזים מהשווי המשווער של נכסי המשקיע המוסדי, ובלבד שסך כל ההשקעה בכל היחידות של מנהל קרנות מסוים, כמשמעותו בסעיף 4 לחוק השקעות משותפות בנאמנות או בקרנות חוץ של מנהל השקעות קרנות חוץ מסוים או של תאגיד שהנפיק את קרנות החוץ, לא יעלה על 15 אחוזים מהשווי המשווער של נכסי המשקיע המוסדי;

(3) להחזיק בתעודת סל מסוימת בשיעור שעד 10 אחוזים מהשווי המשווער של נכסי המשקיע המוסדי, ובלבד שסך כל ההשקעה בכל תעודות הסל שהנפיק תאגיד מסוים, לא יעלה על 15 אחוזים מהשווי המשווער של נכסי המשקיע המוסדי;

(4) במסלול השקעה מתמחה – להחזיק בניירות ערך של תאגיד מסוים, להפקיד פיקדונות באותו תאגיד או להעניק לו הלוואות בתנאים ובשיעורים שיוורה עליהם הממונה.

(ג) משקיע מוסדי רשאי לתת הלוואות ליחיד בשיעור שעד חצי אחוז מהשווי המשווער של נכסי המשקיע המוסדי; לעניין זה, "הלוואה ליחיד" – למעט הלוואה לעמית או למבוטח.

(ד) תקנות משנה (א) ו-(ב) ו-(4) לא יחולו על החזקת מזומנים, שווה מזומנים וניירות ערך ממשלתיים ובלבד שסך כל ההחזקה במזומנים ושווה מזומנים בבנק אחד לא יעלה על 20 אחוזים מסך כל נכסיו המשווערים של המשקיע המוסדי.

11. (א) משקיע מוסדי רשאי להחזיק בניירות ערך של קבוצת תאגידים, להפקיד פיקדונות באותה קבוצת תאגידים או להעניק לה הלוואות בשיעור שעד 10 אחוזים מהשווי המשווער של נכסיו, ובלבד שסך כל ההשקעה בחמש קבוצות התאגידים הגדולות ביותר שהמשקיע המוסדי מחזיק בניירות הערך שלהן, מפקיד בהן פיקדונות או מעניק להן הלוואות, לא יעלה על 40 אחוזים מהשווי המשווער של נכסי המשקיע המוסדי; לעניין זה, "נייר ערך" – למעט יחידה בקרן ותעודת סל.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), משקיע מוסדי רשאי –

(1) להפקיד פיקדונות בבנקים הנשלטים על ידי בעל שליטה אחד בשיעור שעד 5 אחוזים נוספים מהשווי המשווער של נכסיו, מעבר לשיעור הקבוע בתקנת משנה (א);

(2) במסלול השקעה מתמחה – להחזיק בניירות ערך של קבוצת תאגידים, להפקיד פיקדונות באותה קבוצה או להעניק לה הלוואות בתנאים ובשיעורים שעליהם יורה הממונה.

(ג) תקנות משנה (א) ו-(ב) לא יחולו על החזקת מזומנים, שווה מזומנים וניירות ערך ממשלתיים, ובלבד שסך כל ההחזקה במזומנים ושווה מזומנים בכמה בנקים הנשלטים בידי בעל שליטה אחד לא יעלה על 25 אחוזים מסך כל נכסיו המשווערים של המשקיע המוסדי.

12. (א) משקיע מוסדי או קבוצת משקיעים רשאים להחזיק עד 20 אחוזים, מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד, ביחידות בקרן או בזכויות בשותפות, ובלבד שהחזקותיהם אינן מקנות להם שליטה בתאגיד, בקרן או בזכויות בשותפות, ושמינוי דירקטור מכוח אמצעי השליטה שבהחזקותיהם יהיה לפי הוראות הממונה; חרגה קבוצת משקיעים מהוראות תקנת משנה זו, ימכור המשקיע המוסדי שגרם לחריגה את השקעותיו העודפות בתאגיד, ואם היה המשקיע המוסדי חברה מנהלת – את החזקותיה העודפות של הקופה שהרכישה בעבורה גרמה לחריגה; לעניין זה, יימנו גם החזקותיהם של המבטח או החברה המנהלת שהם המשקיע המוסדי, לפי פרקים ד' ו-ה'.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאים משקיע מוסדי או קבוצת משקיעים להחזיק ביחידות בקרן חוץ, בשיעור העולה על הקבוע בה ובלבד שהתקיימו כל אלה:

(1) סך כל ההשקעה בכל היחידות בקרנות חוץ של מנהל השקעות קרנות חוץ מסוים או של תאגיד המנפיק אותן ומנהל את השקעות היחידות בקרנות החוץ, לפי העניין, לא יעלה, על אף האמור בתקנה 10(ב2), על 5 אחוזים מהשווי המשווער של נכסי המשקיע המוסדי;

(2) הנכסים שמשקיע מנהל השקעות קרן החוץ או התאגיד המנפיק את היחידות בקרן בעבור המשקיע המוסדי הם נכסים סחירים או אופציות וחוזים עתידיים שנועדו לגדר את החשיפות הנובעות מהשקעה באותם נכסים סחירים;

(3) שוויים המשווער של נכסי המשקיע המוסדי או של קבוצת המשקיעים ביחידות בקרנות החוץ של אותו מנהל השקעות קרן החוץ או של אותו תאגיד המנפיק את היחידות בקרן לא יעלה על 5 אחוזים מסך כל שוויים המשווער של כל הנכסים שמנהל אותו מנהל השקעות או התאגיד, לפי העניין; עלה שוויים המשווער של נכסי המשקיע המוסדי או של קבוצת המשקיעים ביחידות בקרנות החוץ של אותו מנהל השקעות קרן החוץ או של אותו תאגיד המנפיק את היחידות בקרן על 5 אחוזים, יראו את ההשקעות שעשה מנהל השקעות קרן החוץ או התאגיד כאילו נעשו במישרין בידי המשקיע המוסדי, לרבות הצגת השקעות קרן החוץ כהשקעות המשקיע המוסדי או קבוצת המשקיעים, לפי העניין.

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאים משקיע מוסדי או קבוצת משקיעים להחזיק בזכויות בשותפות, בשיעור העולה על הקבוע בה, בהתקיים התנאים שעליהם יורה הממונה.

(ד) הוראות תקנת משנה (א) לא יחולו על החזקה של משקיע מוסדי או של קבוצת משקיעים בתאגיד ביניים, ואולם יראו בהחזקתו של תאגיד הביניים באמצעי השליטה בתאגיד או בזכויות בשותפות כאילו היתה החזקת המשקיע המוסדי או קבוצת המשקיעים, לפי העניין, בתאגיד או בשותפות, לפי שיעור החזקתם בתאגיד הביניים לרבות הצגה של החזקת תאגיד הביניים בתאגיד או בשותפות כאמור כהחזקתו של המשקיע המוסדי או של קבוצת המשקיעים, לפי העניין.

(ה) על אף האמור בתקנת משנה (א), קופת גמל או קבוצת משקיעים אשר ביום כ"ח באב התשנ"ח (20 באוגוסט 1998) (בתקנת משנה זו – המועד הקובע) החזיקה באמצעי שליטה של תאגיד שכל הכנסותיו הם מהשכרת בניינים שבחזקתו או בבעלותו של התאגיד בשיעור העולה על 10 אחוזים בקופת גמל, 20 אחוזים בקבוצת משקיעים ו-10 אחוזים בקבוצת משקיעים המצויה בשליטת בנק, תהיה רשאית להמשיך ולהחזיק באמצעי שליטה בשיעור האמור עד יום י' בטבת התשע"ה (1 בינואר 2014), ובלבד שאחרי המועד הקובע, לא השקיעו קופת הגמל או קבוצת המשקיעים בתאגיד, בכל דרך שהיא, לרבות בדרך של הלוואת בעלים או איגרת חוב, סכומים חדשים, למעט סכומים שהתחייבו להשקיע לפני המועד הקובע; בתקנת משנה זו – "קופת גמל" – למעט קופת ביטוח;

"קבוצת משקיעים" – למעט משקיע מוסדי שהוא מבטח.

13. (א) משקיע מוסדי רשאי להשקיע בזכות במקרקעין בתנאי שהשווי המשווער של זכות במקרקעין ההשקעה –

(1) בכל זכויותיו במקרקעין לא יעלה על 15 אחוזים מהשווי המשווער של נכסיו; לעניין זה, "השקעה" – לרבות באמצעי שליטה בתאגיד או בזכויות בשותפות ששיקר עיסוקם הוא החזקת זכויות במקרקעין או ניהולם ולמעט השקעה בנייר ערך סחיר;

(2) בזכויות במקרקעין שאינם מניבים לא יעלה על 2.5 אחוזים מהשווי המשווער של נכסי המשקיע המוסדי;

(3) בנכס אחד לא יעלה על 3 אחוזים מהשווי המשווער של נכסיו; לעניין זה, "נכס אחד" – לרבות כמה נכסים המצויים באותו גוש ובאותה חלקה.

(ב) על אף האמור בתקנה 12(א), משקיע מוסדי או קבוצת משקיעים רשאים להחזיק בזכויות במקרקעין באמצעות תאגיד שאינו שותפות, בשיעור העולה על הקבוע באותה תקנה, בהתקיים התנאים שעליהם יורה הממונה; לעניין זה, יימנו גם החזקותיהם של המבטח או החברה המנהלת שהם המשקיע המוסדי, לפי פרקים ד' ו-ה'.

14. משקיע מוסדי או קבוצת משקיעים רשאים להשקיע באיגרות חוב סחירות שאינן איגרות חוב של מדינת ישראל או בניירות ערך מסחריים סחירים של מנפיק, עד 25 אחוזים מערכן הנקוב הכולל של איגרות החוב באותה סדרה או של ניירות ערך מסחריים סחירים באותה סדרה; לעניין זה –

(1) "איגרות חוב סחירות" ו"ניירות ערך מסחריים סחירים" – למעט איגרות חוב או ניירות ערך מסחריים הרשומים למסחר בבורסת חוץ או בשוק מוסדר מחוץ לישראל;

(2) יימנו גם החזקותיהם של המבטח או החברה המנהלת שהם המשקיע המוסדי, לפי פרקים ד' ו-ה'.

15. משקיע מוסדי רשאי לתת הלוואות, במגבלות ובתנאים שעליהם יורה הממונה, ככל הלוואות בלתי שיוורה.

16. (א) משקיע מוסדי רשאי לתת הלוואה למבוטח או לעמית, למעט עמית-מעביד, לפי הוראות הממונה לעניין זה.

(ב) לעניין תקנה זו, בכל מקרה שמבוטח או חליפו דורש את תשלום ערך הפדיון שנקבע בפוליסת הביטוח או שעמית או חליפו מבקש למשוך את הכספים העומדים לזכותו בקופת הגמל, במלואם או בחלקם, באופן שהיתרה לאחר המשיכה תהיה

נמוכה מההלוואות, יראו כיתרה העומדת לזכות המבוטח או העמית את היתרה בניכוי ההלוואות, והסכום שנוכה כאמור ישמש לפירעון ההלוואות ואולם לעניין חישוב חבות המס יראו את היתרה העומדת לזכותו של העמית כיתרה בתוספת ההלוואות וכן בתוספת כל סכום אחר שהוא חייב לקופת הגמל בשל ההלוואות; לעניין זה, "הלוואות" – יתרת חוב של המבוטח או העמית למשקיע המוסדי בשל ההלוואות שנתנו לו.

17. משקיע מוסדי רשאי להשקיע מחוץ לישראל בנכסים מותרים להשקעה מחוץ לישראל. השקעה מחוץ לישראל
18. משקיע מוסדי רשאי לרכוש או ליצור אופציה בתנאים אלה: השקעה באופציות
- (1) שוויין המשוערך של כל האופציות שרכש, למעט אופציית רכש 001, לא יעלה על 5 אחוזים מהשווי המשוערך של נכסיו;
- (2) החשיפה הכוללת לנכס הבסיס לא תחרוג מהמגבלות החלות לפי תקנות אלה;
- (3) נכס הבסיס הוא נכס שאין לפי תקנות אלה איסור על המשקיע המוסדי להשקיע בו.
19. משקיע מוסדי רשאי לרכוש או ליצור חוזים עתידיים בתנאים אלה: השקעה בחוזים עתידיים
- (1) החשיפה הכוללת לנכס הבסיס לא תחרוג מהמגבלות החלות לפי תקנות אלה;
- (2) נכס הבסיס הוא נכס שאין לפי תקנות אלה איסור על המשקיע המוסדי להשקיע בו.
20. (א) שווי הבטוחות בשל עסקאות באופציות, בחוזים עתידיים ובמכירות בחסר, לא יעלה, בכל עת, על 10 אחוזים מהשווי המשוערך של נכסי המשקיע המוסדי. שווי בטוחות
- (ב) שווי הבטוחות בשל עסקאות כאמור בתקנת משנה (א), בבורסה, בבורסת חוץ או בשוק מוסדר יחושב על פי הקבוע בהוראות הבורסה, בורסת חוץ או השוק מוסדר, לפי העניין.
- (ג) שווי הבטוחות בשל עסקאות כאמור בתקנת משנה (א) שלא בבורסה, בבורסת חוץ או בשוק מוסדר, יחושב על פי המקובל בעסקאות מאותו סוג.
- (ד) בתקנה זו, "בטוחה" – לרבות מסגרת אשראי שנוצלה לשם ביצוע עסקאות באופציות, בחוזים עתידיים ובמכירות בחסר, אשר לא הועמדה בשלה בטוחה אחרת.
21. (א) משקיע מוסדי יחזיק בנכס רק אם זכותו בו היא זכות בעלות, לרבות זכות חכירה לדורות, ושליטתו בו מלאה, שלמה וישירה ולא רובצים עליו שעבוד או משכנתה. נכסי משקיע מוסדי, קבלת אשראי, שעבוד נכסים ומתן ערבויות
- (ב) משקיע מוסדי לא יהיה רשאי לקבל אשראי מכל סוג שהוא או לערוב להתחייבות מכל סוג שהוא לטובת צד שלישי; לעניין זה, "אשראי" – למעט מסגרת אשראי שנועדה לשם ביצוע עסקאות באופציות, בחוזים עתידיים ובמכירות בחסר.
- (ג) על אף האמור בתקנת משנה (א) ו-(ב), יהיה משקיע מוסדי רשאי –
- (1) לתת ערבות הנדרשת לו, ובלבד שסך כל סכום הערבויות הניתנות לא יעלה על חצי אחוז מנכסיו;
- (2) לשעבד נכס מנכסיו, לרבות קיזוז או עיכוב, או להפקיד נכס אצל בנק, מסלקה, חבר בורסה, מוסד כספי מוכר הפועל במדינת חוץ מאושרת ונתון לפיקוח של רשויות הפיקוח באותה מדינה או במוסד כספי אחר שאישר הממונה, לצורך מתן בטוחות בשל עסקאות באופציות, בחוזים עתידיים, מכירות בחסר ועסקאות מכר חוזר בניירות ערך;

(3) להפקיד נכס אצל נאמן לצורך השלמת ביצוע עסקאות או לצורך מתן בטוחות בשל עסקאות באופציות, בחוזים עתידיים, מכירות בחסר ועסקאות מכר חוזר בניירות ערך ובלבד שבחסכם ההתקשרות עם הנאמן ייקבע שאם העסקה לא תושלם בתוך פרק זמן סביר בנסיבות העניין, יוחזר הנכס למשקיע המוסדי;

(4) להחזיק בזכויות במקרקעין בבעלות משותפת, ובלבד שקיים הסכם בין השותפים לניהול הזכויות ושעל חלקו של המשקיע המוסדי בזכויות לא רובצים שעבוד או משכנתה.

22. (א) משקיע מוסדי לא ישקיע, בין במישרין ובין בעקיפין, בעסקי מעביד של מבוטחיו איסור השקעות או עמיתיו השכירים או בניירות ערך שלו, בעסקי חברה קרובה של מעביד כאמור או בניירות ערך שלה, אם סך כל כספי מבוטחיו או עמיתיו של מעביד כאמור, מהווה 10 אחוזים לפחות מסך כל כספי כלל המבוטחים או העמיתים אצל אותו גוף מוסדי; לעניין זה, "משקיע מוסדי" – למעט קרן ותיקה.

(ב) חברה מנהלת של קופת גמל מרכזית לא תשקיע את כספי הקופה, בין במישרין ובין בעקיפין, בעסקי עמית או בעסקי חברה קרובה שלו או בניירות הערך שלהם, אם הכספים העומדים לזכות העמית-מעביד בקופה מהווים יותר מ-10 אחוזים מנכסי הקופה.

(ג) תקנות משנה (א) ו-(ב) לא יחולו על –

(1) השקעה באיגרת חוב מיועדת או באיגרת חוב של מדינת ישראל;

(2) השקעה בנייר ערך נסחר בבורסה, ובלבד ששיעור ההשקעה אינו עולה על 5 אחוזים מסך כל ערכו הנקוב של נייר הערך מאותו סוג; לעניין זה, יראו את כל איגרות החוב שהוציא תאגיד כלשהו כנייר ערך מסוג אחד, ואת כל ניירות הערך האחרים – כסוג שני;

(3) הפקדת פיקדונות בבנק, החזקת מזומנים ושווה מזומנים.

23. משקיע מוסדי רשאי לעשות עסקה עם צד קשור ובאמצעותו או להשקיע בו, בתנאים שהיו חלים ובמחיר שהיה משולם לצד שאינו קשור, באותן הנסיבות ובלבד שהתקיימו התנאים והשיעורים שעליהם יורה הממונה.

24. (א) משקיע מוסדי רשאי להתקשר עם יחיד שהוא בעל רישיון ניהול תיקי השקעות העובד בחברה שהיא בעלת רישיון מנהל תיקי השקעות, עם חברה בעלת רישיון מנהל תיקי השקעות או עם יחיד או חברה שהם תושבי מדינת חוץ מאושרת המורשים לנהל תיקי השקעות על פי הדין החל באותה מדינה, לאחר שקיבל אישור של ועדת השקעות.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי משקיע מוסדי לנהל את השקעותיו באמצעות מי ששולט בו, חברה הנמצאת בשליטתו או בשליטת מי ששולט בו, גם אם אינם בעלי רישיון לניהול תיקי השקעות, בכפוף להוראות כל דין.

25. משקיע מוסדי רשאי לקנות ולמכור נייר ערך סחיר בעסקה מחוץ לבורסה או מחוץ לבורסת חוץ או מחוץ לשוק מוסדר, לפי נוהל שקבעה ועדת ההשקעות.

26. הממונה רשאי, בנסיבות מיוחדות ולשם שמירה על עניינם של המבוטחים או העמיתים, לאשר השקעה של משקיע מוסדי, אף אם אינה עומדת בהוראות תקנות אלה, לתקופה שאינה עולה על שישה חודשים, ורשאי הוא, באישור שר האוצר, להאריך את התקופה האמורה לתקופות נוספות שלא יעלו יחד על שמונה עשר חודשים; אישור הממונה יפורסם באתר האינטרנט של משרד האוצר.

פרק ד': השקעות חברה מנהלת

השקעות חברה
מנהלת

27. (א) חברה מנהלת תחזיק בנכסים נזילים 50 אחוזים לפחות מסכום ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה לפי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012²⁰ (להלן בפרק זה ובפרק ה' – תקנות ההון). בניכוי סכום שווי כל הנכסים הנזילים הנדרש מחברה מנהלת שהיא חברה נשלטת כמשמעותה בתקנה 5 לתקנות ההון כשהוא מוכפל בשיעור החזקתה בחברה הנשלטת.

(ב) על ההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת יחולו הוראות תקנות 10, 11, 15, 17, 18, 19, 20, 21 ו-32, בשינויים אלה:

(1) בכל מקום שנאמר "משקיע מוסדי" יראו כאילו נאמר "חברה מנהלת";

(2) בכל מקום שנאמר "השווי המשוערך של נכסיו" יראו כאילו נאמר "ההון העצמי המזערי הנדרש";

(3) בתקנה 10, במקום תקנת משנה (א) יראו כאילו נאמר:

"(א) חברה מנהלת רשאית להחזיק בניירות ערך של תאגיד מסוים, להפקיד פיקדונות באותו תאגיד או להעניק לו הלוואות עד 5 אחוזים מן ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה";

(4) בתקנה 11, במקום תקנת משנה (א) יראו כאילו נאמר:

"(א) חברה מנהלת רשאית להחזיק בניירות ערך של קבוצת תאגידים, להפקיד פיקדונות באותה קבוצת תאגידים או להעניק לה הלוואות בשיעור שעד 10 אחוזים מן ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה; לעניין זה, "נייר ערך" – למעט יחידה בקרן ותעודת סל";

(5) בתקנה 21(ג) יראו כאילו במקום פסקה (1) נאמר:

"(1) לתת ערבות הנדרשת לה או להשקעות המבוצעות בעבור קופת הגמל שבניהולה, ובלבד שסך כל סכום הערבויות הניתנות לא יעלה על 5 אחוזים מנכסיה";

(6) בתקנה 32, במקום "הונו העצמי" יראו כאילו נאמר "הונה העצמי המזערי הנדרש" ובכל מקום שנאמר "מבטח" יראו כאילו נאמר "חברה מנהלת".

(ג) על השקעות החברה המנהלת יחולו תקנות 6(א) ו-12, 13(ב), 14, 24, 26 ו-33, בשינויים אלה:

(1) בכל מקום שנאמר "משקיע מוסדי" יראו כאילו נאמר "חברה מנהלת";

(2) בתקנה 33 –

(א) בכל מקום שנאמר "מבטח" יראו כאילו נאמר "חברה מנהלת";

(ב) בתקנת משנה (א) יראו כאילו נמחקה בה פסקה (1);

(ג) במקום תקנות משנה (ג) ו-1(ד) יראו כאילו נאמר:

"(ג) השקעה בתאגיד המוחזק או נשלט על ידי חברה מנהלת, כאמור בתקנת משנה (א), למעט השקעה כאמור בפסקאות (2), (3), (5) ו-6(ב), בה, לא תעמוד כנגד ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה לפי תקנות ההון,

²⁰ ק"ת התשע"ב, עמ' 856.

והשקעה כאמור בפסקה (2) לא תעמוד כנגד ההון העצמי המזערי הנדרש בסכום העולה על תוספת ההון הנדרש לפי תקנה 5 לתקנות ההון.

(ד) חברה מנהלת רשאית להשקיע בזכות במקרקעין ובלבד שסכום ההשקעה בנכס אחד לא יעלה על 15 אחוזים מסכום ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה.

(ה) חברה מנהלת רשאית לתת הלוואות כנגד ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה, לסוכן ביטוח או לעובד או לנושא משרה בחברה או בתאגיד שהוא צד קשור לחברה ובלבד שהתקיימו כל אלה:

(1) סך כל ההלוואות שניתנו לא יעלה על 5 אחוזים מההון העצמי המזערי הנדרש מן החברה המנהלת;

(2) ההלוואות ניתנו לפי תנאים ושיעורים שאישר דירקטוריון החברה המנהלת.

(ו) חברה מנהלת לא תחזיק נכסים בלתי מוחשיים כנגד ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה לפי תקנות ההון.

פרק ה': השקעות מבטח כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה

סימן א': סוגי התחייבויות

28. ההתחייבויות של מבטח וההון העצמי שלו יסווגו כמפורט להלן: סוגי התחייבויות

(1) סוג 10 – התחייבויות הנובעות מעסקי ביטוח חיים ומעסקי ביטוח בריאות לטווח ארוך, שאינן תלויות תשואה;

(2) סוג 20 – התחייבויות תלויות תשואה;

(3) סוג 40 – התחייבות הנובעת מעסקי ביטוח כללי ומעסקי ביטוח בריאות לטווח קצר;

(4) סוג 70 – התחייבויות אחרות שאינן כלולות בפסקאות (1) עד (3);

29. הוראות פרק זה יחולו על התחייבויות מסוג 10, 40 ו-70 (להלן – התחייבויות שאינן תחולה תלויות תשואה) בלבד, אלא אם כן צוין כי הן חלות גם ביחס להתחייבות מסוג 20.

סימן ב': הגבלות על השקעת מבטח

30. מבטח יחזיק הוצאות רכישה נדחות כמפורט להלן: הוצאות רכישה נדחות

(1) בביטוח חיים –

(א) כנגד התחייבות מסוג 10 בשל פוליסות ביטוח חיים שהונפקו עד יום י"ד בטבת התשנ"א (31 בדצמבר 1990);

(ב) כנגד התחייבות מסוג 70;

(2) בביטוח כללי – כנגד התחייבות מסוג 40 בלבד;

(3) בביטוח מפני מחלות ואשפוז – כנגד התחייבות מסוג 70 בלבד.

31. (א) על השקעות מבטח כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה יחולו הוראות תקנות החלת הוראות 6, 8, 10, 11, 12, 13(א), 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21(א) ו-2(ג) ו-3(3), 24 ו-26, בשינויים פרק ג' אלה:

(1) בכל מקום שנאמר "משקיע מוסדי" יראו כאילו נאמר "מבטח";

(2) בכל מקום שנאמר "השווי המשווער של נכסיו" יראו כאילו נאמר "סכום כל סוג התחייבות בנפרד";

(3) בתקנה 10 יראו כאילו –

(א) במקום תקנת משנה (א) נאמר:

"(א) מבטח רשאי להחזיק בניירות ערך של תאגיד מסוים, להפקיד פיקדונות באותו תאגיד או להעניק לו הלוואות עד 5 אחוזים מסכום כל סוג התחייבות בנפרד";

(ב) אחרי תקנת משנה (ד) נאמר:

"(ה) השקעה כאמור בתקנת משנה (א), למעט פיקדון המוחזק בבנק, לא תעלה על 15 אחוזים מן ההון העצמי של המבטח, והשקעה כאמור הכוללת פיקדון המוחזק בבנק לא תעלה על 30 אחוזים מההון העצמי של המבטח; הוראה זו לא תחול על מבטח העוסק בביטוח מפני נזקי טבע בחקלאות, כמשמעותו בהודעת ענפי ביטוח (להלן – מבטח נזקי טבע בחקלאות).";

(4) בתקנה 11 יראו כאילו –

(א) במקום תקנת משנה (א) נאמר:

"(א) מבטח רשאי להחזיק בניירות ערך של קבוצת תאגידים, להפקיד פיקדונות באותה קבוצת תאגידים או להעניק לה הלוואות בשיעור שעד 10 אחוזים מסכום כל סוג התחייבות בנפרד; לעניין זה, "נייר ערך" – למעט יחידה בקרן ותעודת סל";

(ב) אחרי תקנת משנה (ג) נאמר:

"(ד) השקעה כאמור בתקנת משנה (א), לא תעלה על 30 אחוזים מן ההון העצמי של המבטח והשקעה כאמור הכוללת פיקדון המוחזק בבנק הנמנה עם קבוצת התאגידים לא תעלה על 35 אחוזים מן ההון העצמי של המבטח; הוראה זו לא תחול על מבטח נזקי טבע בחקלאות.";

(5) בתקנה 15, יראו את האמור בה כאילו היה תקנת משנה (א), ואחריה נאמר:

"(ב) מבטח רשאי לתת הלוואה לעובדו בהתקיים כל אלה:

(1) ההלוואה ניתנה לפי נוהל שאישר הדירקטוריון;

(2) ההלוואה ניתנה בתנאים מסחריים רגילים;

(3) סכום כל ההלוואות שניתנו לעובדים למעט הלוואות למבוטח לפי הוראות תקנה 16, לא יעלה על 10 אחוזים מהונו העצמי של המבטח;

(4) היה העובד נושא משרה במבטח – התקיימו גם התנאים שבתקנה 32.

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (ב)(2), מבטח רשאי לתת הלוואה לעובדו, שלא בתנאים מסחריים רגילים, ובלבד שסכום כל ההלוואות לאותו עובד לא יעלה על 130,000 שקלים חדשים; סכום זה יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן החל במדד שפורסם בחודש פברואר 2012.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), לא תחול המגבלה לפי תקנה 13(א)(3) על עודף ההון העצמי של מבטח שמעבר להון העצמי המזערי הנדרש ממנו לפי תקנות ההון

העצמי, ויקראו את התקנה האמורה לעניין התחייבות מסוג 70, בלא העודף האמור, כאילו במקום "3 אחוזים" נאמר בה "15 אחוזים".

32. (א) לא ישקיע מבטח בצד קשור, ולא יעשה עמו עסקה, אלא בהתקיים תנאים אלה: מגבלות על השקעות בצדדים קשורים שונים ועסקאות עמם

(1) סך כל ההשקעות בצדדים כאמור לא יעלה על 10 אחוזים מהונו העצמי של המבטח;

(2) בהשקעה או בעסקה בנכסים לא סחירים או בניירות ערך סחירים מחוץ לבורסה, בורסת חוץ או שוק מוסדר – ניתן אישור מראש ובכתב מוועדת הביקורת של המבטח;

(3) בהשקעה שהיא הלוואה – ההלוואה שנתן המבטח לצד הקשור לא תובטח בניירות ערך שהנפיק המבטח או התאגיד השולט בו או מי שנמצא בשליטתם;

(4) ההשקעה או העסקה תדווח למליאת הדירקטוריון בישיבתו הראשונה לאחר ביצועה.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), מבטח לא ישקיע באדם השולט בו, באדם המחזיק למעלה מ-20 אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בו או בן זוגו של אדם כאמור ולא יעשה עמם עסקה.

33. (א) מבטח לא ישלוט ולא יחזיק יותר מ-20 אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה אלא בתאגיד כמפורט להלן: שליטה והחזקת אמצעי שליטה על ידי מבטח

(1) מבטח אחר;

(2) חברה מנהלת;

(3) תאגיד שעיסוקו העיקרי הוא החזקת נכסי מקרקעין וניהולם;

(4) סוכן תאגיד;

(5) תאגיד שעיסוקו היחיד הוא ניהול השקעות או העמדת אשראי בעבור המבטח ובעבור גופים מוסדיים אחרים שבשליטת המבטח או בשליטת מי ששולט במבטח;

(6) תאגיד מסוג אחר שעיסוקו העיקרי קשור בפעילותו השוטפת של המבטח.

(ב) השקעה בתאגיד המנוי בפסקאות (5) ו-(6) טעונה אישור מראש של הממונה.

(ג) השקעה בתאגיד, כאמור בתקנת משנה (א), המוחזק או נשלט על ידי המבטח, למעט השקעה בנכס מקרקעין באמצעות תאגיד המנוי בפסקה (3) שהממונה הורה לגביה כי יראו אותה כאילו נעשתה במישרין בידי המבטח ולמעט השקעה בהתאם לתקנות 12(ג), 12(ד) ו-13(ב), תעמוד כנגד עודף ההון המוכר של המבטח שמעבר להון העצמי המזערי הנדרש ממנו לפי תקנות ההון העצמי בלבד.

(ד) על אף האמור בתקנת משנה (ג), השקעה בתאגיד המנוי בתקנת משנה (א) בפסקאות (1) ו-(2), למעט עודף לא מוכר של תאגיד המנוי בפסקה (2) בה, תעמוד כנגד התחייבות מסוג 70 בלבד; ואולם מבטח אשר תאגיד המנוי בתקנת משנה (א) בפסקה (2) שבשליטתו לא נטל הלוואות למימון נכס לא מוחשי מגורם אשר אינו המבטח או השולט בו, רשאי להחזיק עד 50 אחוזים מהעודף הלא מוכר של אותו התאגיד כנגד התחייבויות מסוג 70 שאינן ההון העצמי הנדרש מהמבטח; לעניין זה –

"עודף לא מוכר" – ההון העצמי של תאגיד העולה על ההון העצמי הנדרש ממנו עקב החזקתו בנכס לא מוחשי;

"נכס לא מוחשי" – כהגדרתו בתקנות ההון.

(ה) לעניין תקנה זו, יובאו בחשבון גם השקעות שמחזיקה לפי פרק ד' חברה מנהלת שהיא צד קשור למבטח והשקעות שמחזיקה קבוצת משקיעים שהמבטח הוא חלק ממנה.

34. (א) לא ישקיע מבטח, במישרין או בעקיפין, במבטח אחר או בחברה-אם של מבטח אחר, אלא אם כן התקיימו כל אלה:

- (1) שיעור החזקתו בכל סוג של אמצעי שליטה במבטח אחר או בחברה-אם של מבטח אחר, אינו עולה על אחוז אחד;
- (2) שיעור השקעתו בנייר ערך שאינו מקנה אמצעי שליטה אינו עולה על 5 אחוזים מהערך הנקוב של אותו נייר ערך;
- (3) סך כל השקעותיו בניירות ערך של מבטח אחר או של חברה אם של מבטח אחר, אינו עולה על אחוז אחד מהונו העצמי;
- (4) סך כל השקעותיו בניירות ערך של מבטחים אחרים או חברות אם של מבטחים אחרים, אינו עולה על 5 אחוזים מהונו העצמי; ואולם אם ניתן למבטח היתר לפי סעיף 32 לחוק הביטוח יחולו הוראות ההיתר.

(ב) בתקנה זו, "חברה-אם" של מבטח – תאגיד שמתקיימים בו שני אלה:

- (1) הוא מחזיק יותר מ-50 אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה במבטח;
- (2) חלקו בהון העצמי של המבטח עולה על 50 אחוזים מהונו העצמי.

סימן ג': הוראות כלליות לפרק ה'

35. מבטח יקבע כללים לניהול נכסיו לפי מאפייני התחייבויותיו, לרבות מידת ההתאמה של מחמ"מ הנכסים המוחזקים כנגד ההתחייבויות למחמ"מ ההתחייבויות, שיעור הנכסים הנזילים שעליו להחזיק והתאמת תנאי ההצמדה של הנכסים המוחזקים כנגד ההתחייבויות, ולפי הוראות הממונה.

36. מבטח רשאי להחזיק ניירות ערך במשמורת אצל בנק, בורסת חוץ, חבר בורסה לפי תקנון הבורסה, או אצל גופים אחרים שאישר הממונה, ובכפוף להוראות שיוורה בעניין זה, ככל שיוורה.

37. מבטח רשאי להעביר למבטח משנה מחוץ לישראל מזומנים מעסקיו שמקורם בישראל, בהתאם להוראות הממונה, ככל שיוורה.

38. מבטח שבידיו רישיון לעסוק בביטוח אשראי למגורים, המובטח במשכנתה בלבד, לא יחזיק בזכות במקרקעין בישראל המיועדים לדיור, או באיגרת חוב המגובה ברובה בזכות במקרקעין המיועדים לדיור שהונפקה בישראל, למעט זכות במקרקעין לשימוש עצמי, וזולת אם נדרש לרכוש נכסים אלה במהלך עסקיו הרגילים ובתנאים שאישר הממונה.

סימן ד': סוג 70 – השקעות כנגד סכום ההון העצמי והתחייבויות אחרות

39. מבטח יחזיק נכסים נזילים בהתחייבות מסוג 70 בסכום שלא יפחת מ-30 אחוזים מסכום ההון העצמי המוערי הנדרש ממנו בניכוי ההון העצמי הנדרש בשל נכסים שעליו להעמיד בשלהם הון עצמי נוסף לפי תקנות 3(2) ו-3(3) לתקנות ההון העצמי ובניכוי סכום שווי כל הנכסים הנזילים הנדרש ממבטח שהוא חברה-בת שלו, כשהוא מוכפל בשיעור החזקתו בחברה כאמור, ואולם הממונה רשאי להורות למבטח מסוים או למבטחים מסוג מסוים להחזיק נכסים נזילים בסכום גבוה יותר.

40. (א) השקעות מהסוגים המפורטים להלן יוחזקו כנגד התחייבות מסוג 70 בלבד, ובלבד שהשקעות כנגד שלפחות 70 אחוזים מסכים ההון העצמי המזערי הנדרש יהיה בהשקעות שאינן מסוגים מסוג 70 המפורט להלן:

(1) נכסים לא כספיים שלא נקבעה לגביהם הוראה מפורשת בתקנות אלה;

(2) מס נדחה;

(3) הוצאות רכישת תיק ביטוח ממבטח אחר.

(ב) תקנת משנה (א) לא תחול על מבטח נזקי טבע בחקלאות.

פרק ו': הוראות כלליות

41. גוף מוסדי ישמור תיעוד מלא של עסקאות שביצע לפי תקנות אלה לתקופה של שבע תיעוד בכתב שנים לפחות וידווח עליהן לממונה, לפי דרישתו.

42. (א) תחילתן של תקנות אלה, למעט כאמור בתקנת משנה (ב), 30 ימים מיום פרסומן תחילה (להלן – יום התחילה).

(ב) תחילתה של תקנה 39 – שישה חודשים מיום התחילה.

43. (א) גוף מוסדי אשר ביום פרסומן של תקנות אלה – הוראות מעבר

(1) השקיע כדין בפיקדון, בהלוואה לא סחירה, לרבות הלוואה למבטח או לעמית, או באיגרת חוב בלתי סחירה בניגוד להוראות תקנות אלה, רשאי להמשיך ולהחזיק באותו פיקדון, באותה הלוואה או איגרת חוב בלתי סחירה עד ליום הפדיון של הפיקדון, ההלוואה או איגרת החוב;

(2) החזיק כדין זכויות בקרן השקעה בניגוד להוראות תקנות אלה, רשאי להמשיך ולהחזיק זכויות כאמור עד למועד שהתפרקה בו הקרן;

(3) השקיע כדין בנכס סחיר אשר אינו מנוי בפסקאות (1) ו-(2), בניגוד להוראות תקנות אלה, רשאי להמשיך ולהחזיק בנכס עד תום שישה חודשים מיום פרסומן של תקנות אלה, ואולם השקיע כדין בנכס סחיר כאמור בניגוד לתקנות 10 או 11, רשאי הוא להמשיך ולהחזיק בנכס עד תום שמונה עשר חודשים מיום פרסומן של תקנות אלה;

(4) השקיע כדין בנכס לא סחיר אשר אינו מנוי בפסקאות (1) ו-(2), בניגוד להוראות תקנות אלה, רשאי להמשיך ולהחזיק בנכס עד תום שמונה עשר חודשים מיום פרסומן של תקנות אלה, בכפוף למדיניות שקבעה ועדת השקעות של הגוף המוסדי;

(5) השקיע כדין בנכס לא סחיר אשר אינו מנוי בפסקאות (1) ו-(2) לאחר שניתן אישור הממונה להשקעה טרם פרסומן של תקנות אלה, בניגוד להוראות תקנה 33(ג) ו-(ד), רשאי להמשיך ולהחזיק בנכס בכפוף למגבלות ולתנאים שיוורה לו הממונה.

(ב) חברה מנהלת אשר ביום פרסומן של תקנות אלה שעבדה כדין נכסים העומדים כנגד ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה, בניגוד להוראות תקנה 27(ב) לתקנות אלה, רשאית להמשיך בשעבוד עד תום התקופה שנקבעה בהסכם השעבוד, ואולם שעבוד כאמור לא יחול לגבי סכום ההון העצמי ההתחלתי הנדרש לפי תקנה 2 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה). התשע"ב–2012.²¹

²¹ ק"ת התשע"ב, עמ' 856.

(ג) על אף האמור בתקנה 33(ד), מבטח רשאי להחזיק כנגד התחייבות מסוג 70 עודף לא מוכר של תאגיד המנוי בתקנה 33(א), בפסקה (2), שנוצר אצל התאגיד לפני יום התחילה, בשל נכס לא מוחשי שנרשם בספרי התאגיד לפני יום ה' בטבת התשע"ב (31 בדצמבר 2011).

44. (א) בתקופה שעד יום כ' בניסן התשע"ג (31 במרס 2013) יראו כאילו בתקנה 2(א)(3), במקום "22 אחוזים" נאמר "14 אחוזים".

(ב) בתקופה שמיום כ"א בניסן התשע"ג (1 באפריל 2013) עד יום א' בניסן התשע"ד (1 באפריל 2014) יראו כאילו בתקנה 2(א)(3), במקום "22 אחוזים" נאמר "18 אחוזים".

תוספת

(תקנה 1 (הגדרת "מחמ"מ"))

חישוב מח"מ, ומח"מ מתוקנן (מחמ"מ)

מקרא:

D – משך חיים ממוצע (מח"מ);

MD – מח"מ מתוקנן;

Rt – שיעור התשואה לפדיון לתקופה t (באחוזים);

Ct – תזרים בזמן t;

t – זמן (בשנים);

N – התקופה שנותרה לפירעון (בשנים).

(1) חישוב משך חיים ממוצע –

$$D = \frac{\sum_{t=1}^N \frac{C_t * t}{(1 + R_t)^t}}{\sum_{t=1}^N \frac{C_t}{(1 + R_t)^t}}$$

(2) חישוב משך חיים ממוצע מתוקנן –

$$MD = \frac{D}{1 + R}$$

י"ד בסיוון התשע"ב (4 ביוני 2012)

(חמ 3816-3)

יובל שטייניץ
שר האוצר

תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשע"ב-2012

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 4(א)(3), 26, 30(ב), 32(ב) ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005¹, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. תקנות 30, 32, 33, 41 עד 41, 157, 41(א), 241, 41 ו-58 בתקנות מס הכנסה (כללים ביטול תקנות לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964² – בטלות.
2. תחילתן של תקנות אלה ביום תחילתן של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות תחילה גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012³.

ט"ו באייר התשע"ב (7 במאי 2012)

יובל שטייניץ
שר האוצר

(חמ 129-3)

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889; התשס"ח, עמ' 160.

² ק"ת התשכ"ד, עמ' 1302; התשס"ו, עמ' 58; התשס"ח, עמ' 633; התשע"ב, עמ' 702 ועמ' 860.

³ ק"ת התשע"ב, עמ' 1190.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו) (תיקון), התשע"ב-2012

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 36 ו-112 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981¹, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2001² (להלן – התקנות העיקריות), פרקים ב', ג', ד' ו' ו' ותקנות 63 עד 65 בפרק ז' – בטלים.
2. (א) תחילתן של תקנות אלה, למעט כאמור בתקנת משנה (ב), ביום תחילתן של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012³ (להלן – יום התחילה).
- (ב) תחילתה של תקנה 1 לעניין ביטולה של תקנה 57 בפרק ו' לתקנות העיקריות – שישה חודשים מיום התחילה.

ט"ו באייר התשע"ב (7 במאי 2012)

יובל שטייניץ
שר האוצר

(חמ 1087-3)

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

² ק"ת התשס"א, עמ' 607; התשס"ד, עמ' 885.

³ ק"ת התשע"ב, עמ' 1190.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) (תיקון), התשע"ב-2012

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 4(א) ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, ולפי סעיפים 35 ו-112 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

ביטול תקנה 8

1. תקנה 8 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012³ – בטלה.

תחילה

2. תחילתן של תקנות אלה ביום תחילתן של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012⁴.

ט"ו באייר התשע"ב (7 במאי 2012)

יובל שטייניץ

(חמ 4278-3)

שר האוצר

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

³ ק"ת התשע"ב, עמ' 856.

⁴ ק"ת התשע"ב, עמ' 1190.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ב-2012

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 26, 32(ב), 40 ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, ולפי סעיפים 36, 36א, 42(א) ו-2 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981², אני מתקין תקנות אלה:

החלפת תקנה 1

1. במקום תקנה 1 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך), התשס"ט-2009³, יבוא:

"הגדרות 1. בתקנות אלה –

"אישור" – אישור מראש של שני שלישים מהנציגים

החיצוניים בוועדת ההשקעות ובלבד שהאישור תועד

בכתב בתוך שבעה ימים מיום ביצוע העסקה;

"איגרת חוב", "איגרת חוב בלתי סחירה", "איגרת חוב סחירה",

"בורסה", "בורסת חוץ", "מדינת חוץ מאושרת", "משקיע

מוסדי", "ניירות ערך", "נייר ערך מסחרי", "נייר ערך

סחיר", "נכסים" של משקיע מוסדי, "צדדים קשורים"

"שוק מוסדר" – כהגדרתם בתקנות הפיקוח על

שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים

על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012⁴;

"חוק ניירות ערך" – חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁵;

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

³ ק"ת התשס"ט, עמ' 582.

⁴ ק"ת התשע"ב, עמ' 1190.

⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234; התש"ס, עמ' 252.

"חתם" ו"מפיץ" – כהגדרתם בחוק ניירות ערך;

"קבוצת משקיעים" – משקיעים מוסדיים הנשלטים או המנוהלים בידי אותו אדם או שהשקעותיהם מנוהלות בידי אותו אדם, הכל בין במישרין ובין בעקיפין, אלא אם כן הוכח, להנחת דעתו של הממונה, כי קיימות לגביהם מערכות ניהול נפרדות ובכלל אלה דירקטוריון נפרד, ועדת השקעות נפרדת, יושב ראש דירקטוריון נפרד, מנהל כללי נפרד, מערך עובדים נפרד, מערך ניהול השקעות ובחירת נכסים נפרד ומשרדים נפרדים;

2. תחילתן של תקנות אלה ביום תחילתן של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים תחילה (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012.⁶

ט"ו באייר התשע"ב (7 במאי 2012)

(חמ 3816-3)

יובל שטייניץ
שר האוצר

⁶ ק"ת התשע"ב, עמ' 1190.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי) (תיקון), התשע"ב-2012

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 23, 32, 33, 55, 57 ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנה 1 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי), תיקון תקנה 1 התש"ע-2009 –

(1) במקום ההגדרה "אופציית מכר", "יחידה בקרן", "מדינת חוץ מאושרת", "נייר ערך סחיר", "עלות מתואמת", "פיקדון" ו"קרן חוץ" יבוא:

"אופציה", "אופציית מכר", "יחידה בקרן", "מדינת חוץ מאושרת", "נייר ערך סחיר", "פיקדון", "צדדים קשורים" ו"קרן חוץ" – כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012;³

(2) במקום ההגדרה "צדדים קשורים" יבוא:

"עלות מתואמת" – עלות בתוספת הפרמיה שטרם הופחתה או בניכוי הניכיון שטרם הופחת, ובתוספת ריבית שנצברה מיום תשלום הריבית האחרון ועד יום החישוב, הכל בתוספת הפרשי הצמדה או הפרשי שער עד יום החישוב, לפי תנאי הנכס;

2. תחילתן של תקנות אלה ביום תחילתן של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים תחילה (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012.³

ט"ו באייר התשע"ב (7 במאי 2012)

(חמ 3728-3)

יובל שטייניץ
שר האוצר

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

² ק"ת התש"ע, עמ' 54, עמ' 642 ועמ' 1274.

³ ק"ת התשע"ב, עמ' 1190.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ב-2012

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 32(א) ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, ולפי סעיפים 36א ו-112 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. תיקון תקנה 1 בתקנה 1 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008 –

(1) במקום ההגדרה "ניירות ערך", "נייר ערך סחיר" ו"קרן הון סיכון" יבוא:

"ניירות ערך" ו"נייר ערך סחיר" – כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 (בתקנה זו – תקנות ההשקעה);

(2) במקום ההגדרה "צד קשור" יבוא:

"צד קשור" – כמשמעות "צדדים קשורים" בתקנות ההשקעה;

"קרן הון סיכון" – כהגדרתה בפסקה (9) בתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁵;

2. תחילתן של תקנות אלה ביום תחילתן של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012.

ט"ו באייר התשע"ב (7 במאי 2012)

יובל שטייניץ

(חמ 3716-3)

שר האוצר

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

³ ק"ת התשס"ח, עמ' 584; התשע"ב, עמ' 521.

⁴ ק"ת התשע"ב, עמ' 1190.

⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית) (תיקון), התשע"ב-2012

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 31(א) ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, ולפי סעיפים 36א ו-112 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, אני מתקין תקנות אלה:

1. תיקון תקנה 1 בתקנה 1 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית), התשס"ט-2009 –

(1) במקום ההגדרה "איגרת חוב", "ניירות ערך" ו"נייר ערך חוץ" יבוא:

"איגרת חוב", "משקיע מוסדי" ו"ניירות ערך" – כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012⁴;

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

³ ק"ת התשס"ט, עמ' 1112.

(2) במקום ההגדרה "משקיע מוסדי" יבוא:

"נייר ערך חוץ" – נייר ערך שהקצן או הריבית לפיו או הדיבידנד המשולם בשלו אינם בשקלים חדשים ולא ניתן לדרוש שישולמו בשקלים חדשים".

2. תחילתן של תקנות אלה ביום תחילתן של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים תחילה (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012.⁴

ט"ו באייר התשע"ב (7 במאי 2012)

יובל שטייניץ

(חמ 3939-3)

שר האוצר

⁴ ק"ת התשע"ב, עמ' 1190.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים) (תיקון), התשע"ב-2012

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 33(א) ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, ולפי סעיפים 36 ו-112 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת לפי סעיף 21א(א) לחוק-יסוד: הכנסת,¹ וסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977,² אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנה 1 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים), תיקון תקנה 1 התשס"ט-2009³ (להלן – התקנות העיקריות) –

(1) במקום ההגדרה "איגרת חוב", "בורסה", "הלוואה", "הלוואה לעמית", "מכירה בחסר", "נכס מחוץ לישראל", "עלות מתואמת", "פיקדון", "פיקדון חשב"ל", "שווי הוגן", "שוק מוסדר", "תעודת חוב מסחרית" ו"תעודת חוב מסחרית סחירה" יבוא:

"איגרת חוב", "בורסה", "מכירה בחסר", "נייר ערך סחיר", "נכס מותר להשקעה מחוץ לישראל", "פיקדון", "פיקדון חשב"ל" ו"שוק מוסדר" – כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012⁴ (בתקנה זו – תקנות ההשקעה);

(2) במקום ההגדרה "נייר ערך סחיר" יבוא:

"הלוואה" – לרבות איגרת חוב ותעודת חוב מסחרית, אך למעט איגרת חוב של מדינת ישראל, פיקדון והלוואה לעמית;

"הלוואה לעמית" – הלוואה שניתנה לעמית לפי תקנה 16 לתקנות ההשקעה;

"עלות מתואמת" – עלות בתוספת הפרמיה שטרם הופחתה או בניכוי הניכיון שטרם הופחת, ובתוספת ריבית שנצברה מיום תשלום הריבית האחרון ועד יום החישוב, הכל בתוספת הפרשי הצמדה או הפרשי שער עד יום החישוב, לפי תנאי הנכס;

(3) אחרי ההגדרה "קרן חדשה מקיפה" יבוא:

"שווי הוגן" – כמשמעותו בכללי חשבונאות מקובלים;

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

³ ס"ח התשי"ח, עמ' 69; התשס"א, עמ' 166.

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשנ"ד, עמ' 348.

⁵ ק"ת התשס"ט, עמ' 551.

⁶ ק"ת התשע"ב, עמ' 1190.

(4) אחרי ההגדרה "שווי שוק" יבוא:

"תעודת חוב מסחרית" – תעודת חוב שהנפיקה חברה, ושהיא התחייבות החברה לשלם למחזיק, במועד שאינו מאוחר משנה ממועד ההנפקה את סכום ההתחייבות, בלא תוספת הפרשי הצמדה למדד;
"תעודת חוב מסחרית סחירה" – תעודת חוב מסחרית הנסחרת בבורסה, בבורסת חוץ או בשוק מוסדר".

תיקון תקנה 5 2. בתקנה 5 לתקנות העיקריות –

(1) בכותרת השוליים, אחרי "נכסים" יבוא "מותרים להשקעה";

(2) אחרי "נכסים" יבוא "מותרים להשקעה".

תחילה תחילתן של תקנות אלה ביום תחילתן של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב–2012.⁷

ט"ו באייר התשע"ב (7 במאי 2012)

יובל שטייניץ

(חמ 3772-3)

שר האוצר

⁷ ק"ת התשע"ב, עמ' 1190.